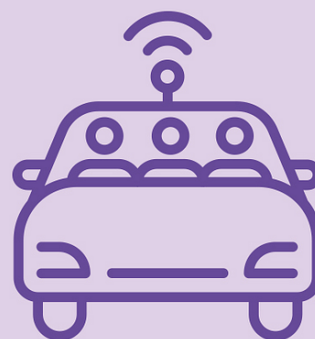

Ju fler människor som åker ensamma i en bil, desto mer ökar trafikarbetet. Om fler istället åker tillsammans minskar köerna och trängseln. Illustration: Göteborgs Stad

2021-11-30 08:13 CET

Självkörande fordon kan skapa trafikinfarkter

Rätt använda kan delade självkörande fordon i framtiden bidra till ett mer hållbart resande med minskad trängsel i Göteborgstrafiken. Men det finns också en stor risk att de framtida självkörande fordonen och tjänsterna istället leder till betydligt värre trängsel i trafiken. Detta visar en ny studie, den första i sitt slag i Sverige, om effekterna av delade självkörande fordon.

- Studien visar att utvecklingen och effekterna av framtidens självkörande fordon långt ifrån är given, utan kommer att

påverkas av olika vägval. Det handlar dels om vilka regler och villkor som politiker och myndigheter beslutar om, dels om vilka beslut som tas av de aktörer som kommer att utveckla och erbjuda de nya mobilitetstjänsterna, säger Fredrik Larsson, analyschef på trafikkontoret i Göteborg.

I studien gjordes ett antal simuleringar av hur delade självkörande fordon kan påverka trafiken i kommunerna Göteborg, Mölndal och Partille. Resultatet av dessa simuleringar har sedan legat till grund för djupintervjuer med ett antal medborgare i Göteborg. Intervjuerna har kretsat kring attityder och tankar om delade självkörande fordon i en framtida stad. Bakom studien står trafikkontoret Göteborgs Stad, Västtrafik, K2 (Malmö Universitet) och företaget Trivector.

Ride sharing och car sharing

Simuleringarna visar att en överflyttning från biltrafik till *ride sharing* minskar trafikarbetet. Med *ride sharing* menas en tjänst där kunden bokar en resa mellan två punkter, men där andra resenärer plockas upp av det självkörande fordonet längs vägen.

En överförflyttning från bil till *car sharing* skulle däremot öka trafikarbetet markant. Med *Car sharing* menas en tjänst där kunden bokar en resa mellan två punkter, utan att fordonet plockar upp andra passagerare längs vägen. Denna typ av car sharing liknar dagens bilpooler.

Enligt studien skulle en överflyttning till car sharing ge 25–30 procent högre trafikarbete än en överflyttning till ride sharing. Och detta oavsett vilket trafikslag som överflyttningen görs ifrån.

Simuleringarna visar att utformningen av de framtida mobilitetstjänsterna kommer att ha stor betydelse för hur många självkörande fordon som kommer att krävas, liksom antalet fordonskilometrar som genereras av dessa fordon. Hur tätt det kommer att vara mellan "hållplatserna" för avhämtning och avlämning av passagerare kommer också att spela stor roll för mängden trafik.

Bilister skeptiska till att dela fordon

Intervjuerna med trafikanter i Göteborgsområdet visar att de som idag huvudsakligen använder bil ofta är skeptiska till att slopa den egna bilen till förmån för delade självkörande fordon, särskilt inte ride sharing. Däremot ser

många av dem som idag huvudsakligen åker kollektivt istället ride sharing som en attraktiv tjänst. Detta tyder på att en del av dagens kollektivtrafikresande förmodligen kommer att flyttas över till ride sharing.

Det mest troliga framtidsscenariot är att det kommer att finnas en blandning av ride sharing och car sharing, där ride sharing främst tar resenärer från kollektivtrafiken medan car sharing främst tar resenärer från privatbilismen, som dock också kommer att finnas kvar. Men detta framtidsscenario skulle sammantaget innebära ett ökat trafikarbete och att mycket av potentialen med delade självkörande fordon inte skulle realiseras.

Rekommendationer för att styra

Rapporten innehåller ett antal rekommendationer för att undvika den utvecklingen:

» Skapa incitament för att gynna ride sharing framför car sharing. Troligast är att båda typer av tjänster kommer att existera, men ride sharings högre grad av delning leder till ett minskat trafikarbete.

» Verka för att bibehålla kollektivtrafiken framför allt i stråk med högt resande och där motverka överflyttning till ride sharing.

» Verka för att tjänster för delade fordon optimerar mot minskat trafikarbete (till skillnad från att optimera mot minimalt antal fordon eller kortast resväg).

» Börja utvärdera konsekvensen av delade självkörande fordon på den befintliga kollektivtrafiken. I en sådan utvärdering kan ingå en analys av vilka delar av den befintliga kollektivtrafiken som kan övertas av delade självkörande fordon.

Studien gjordes under 2020 och 2021. Den har finansierats av statliga innovationsmyndigheten Vinnova och Västra Götalandsregionen. Arbetet har gjorts inom det strategiska innovationsprogrammet för Drive Sweden, en gemensam satsning av Vinnova, Formas och Energimyndigheten.

Webbinarium idag, 30 november

Idag kl 10-11 arrangerar Trivector ett webinarium om nuläget gällande självkörande fordon och om denna studie i Storgöteborg. Deltar gör bland andra Fredrik Larsson, analyschef på trafikkontoret i Göteborg, som reflekterar över studien och självkörande fordon i allmänhet. **Anmäl dig till webinariet [här](#)**

Studien presenteras även på den stora internationella mobilitetskonferensen Polis som Göteborgs Stad står värd för 1-2 december.

Studien finns att ladda ner här nedan under rubriken Relaterad media

Frågor om studien besvaras av:

Fredrik Larsson, analyschef, trafikkontoret Göteborgs stad, fredrik.larsson@trafikkontoret.goteborg.se, 0708-910244

Kontaktpersoner

Stadsmiljöförvaltningen - Anders Sahlberg

Presskontakt

Pressansvarig

Medierelationer

anders.sahlberg@stadsmiljo.goteborg.se

0728-56 54 29

0728-56 54 29